

Editörden

Değerli okuyucularımız,

Uludağ İlahiyat Dergisi'nin yeni sayısı ile karşınızdayız. Dergimizin bu sayısının da ülkenizin saygıdeğer akademik camiasına ve ilim yolcularına yararı ve katkısı olmasını temenni ediyoruz.

Dergimizin bu sayısındaki bilimsel ürünlere dair kısaca bilgi vermezden önce iki güncel hususa dair birkaç kelam etmek lüzumunu hissediyoruz.

İsrail'in Gazze'de gerçekleştirdiği soykırım, Türk akademisinin yüreğini kanatmaktadır. Ömrünü ilme vakfetmiş insanlar, bu katliamı şiddetle kınamaktadır. Fakat esas itibarıyla, tarihte eşi görülmemiş böyle bir vahşet ve barbarlığın, tüm dünyadaki üniversiteler ve bilimsel mahfiller için de bir sınav olduğunun altını çizmemiz gerekli. Maalesef kimileri bu sınavda insanlığın ve vicdanın tarafını tutmakta başarısız olmuşlar, kimileri de hakkın ve adaletin yanında durmak cesaretini gösterememişlerdir.

İkinci olarak, son dönemde sansasyonel bazı örneklerini müşahade ettiğimiz, akademik yayıncılığın kanayan yarasına dair birkaç kelam etmek istiyoruz. Hepimizin malumu olduğu üzere, bilimsel üretim ve bilimsel ahlâk birbirine sıkı biçimde bağlıdır. Fakat ne yazık ki, Türkiye'nin ilim âleminde 'denetim' ve 'eleştiri mekanizması' zafiyeti bulunmaktadır. Bu zafiyetten istifade eden birtakım müptezellerin, gerçekten alın teri dökerek çalışmalarını ortaya koyan akademisyenlerin emeklerini aşırımları ve düpedüz intihalcilik gibi ahlaksızlıklara tevessül etmeleri son derece üzücüdür.

Son dönemlerde incitici misallerini gördüğümüz bu gibi ahlâksızlıkların engellenmesi için, bilimsel yayınların ciddi ve ilmî surette tenkidine ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca hakem süreçlerinin ve editoryal işlemlerin hakkıyla gerçekleştirilmesi şarttır. Genç bir akademisyenin tezini sayfalarca aşırıp kitap bölümü diye yayınlayan yahut hakem olarak atandığı ama hiç okumadığı bir makalenin sonuna not düşüp kendi çalışmalarına atif isteyerek major düzeltme talep eden zihniyetler, ülkemizdeki ilim ve irfanın gelişmesini baltalamaktadır.

Değerli okuyucularımız, bu sayımızda altı adet araştırma makalesi ve bir adet kitap değerlendirmesi mündemiçtir. Saadet Maydaer'in "XVII. Yüzyılda Bursa Nakıbu'l-Eşraf Kâim-i Makâmı Seyyid Cafer Paşa ve Ailesi" başlıklı makalesi, Bursa'nın kültür tarihi hakkında bazı ayrıntılı bilgiler içermektedir. Söz konusu makalenin, son dönemde geliştiğini mutlulukla gördüğümüz kültür tarihi çalışmalarına katkısı olacağını umuyoruz.

Faruk Özdemir'in "Kur'an'da Beka ve Fena Kavramlarının Artzamanlı (Diachronic) Semantik Analizi" başlıklı çalışması, güncel felsefi-filolojik tartışmaları anıştıran bağlamı ile farklı bir pencere sunmaktadır.

Muhammet Koçak'ın "Mâtürîdî Kelâm Düşüncesinde Astroloji Eleştirileri" başlıklı makalesi, ele aldığı kelâmî meseleyi zamansal bir düzlemde incelemekte ve bu bakımdan orijinal bazı tespitlere ulaşmaktadır. Dolayısıyla mezkûr çalışma da aynı zamanda -büyük ek-sikliğini çektiğimiz- kültür tarihi ile ilgili olarak da okunabilir.

Figen Akay'ın "Endülüs Risâlelerinde Bir İhväniyât Örneđi: İbn Haldûn ve İbnü'l-Hatîb Arasında Geçen Mektuplaşmalar" başlıklı incelemesi de hem biyografik hem de tarihî açıdan önemli bilgi ve tespitler ihtiva etmektedir.

Hatice Kübra Yücedođru Dilekçi'nin "Sosyal Bilimlerde Şimdiye Ulaşmak: Kronoloji-Vigizm İlişkisi" başlıklı makalesi, oldukça önemli ve aslında pek az değinilen yöntemsel bir probleme odaklanmakta ve anakronizm-vigizm açmazına dair çözümler önermektedir.

Mükrimе Dilekçi Zengin'in "Hatîb eş-Şirbînî'nin *es-Sirâcü'l-Münîr* Adlı Tefsîrinde İsrâiliyat" başlıklı çalışmasının da tefsir alanına katkıda bulunacağını umuyoruz.

Dergimiz editoryal kurulunca özel bir önem verdiğimiz kitap değerdirmeleri faslının bu sayıdaki örneği ise genç akademisyenlerimizden Mustafa Tatlı'ya aittir. Tatlı bu yazısında, Fatih Mehmet Yılmaz'ın kaleme aldığı *Hadislerin Tespitinde Tâbiûnin Rolü: "Resullullah'tan (sav.) Duydun mu" Rivayetleri* başlıklı çalışmayı değerdirmektedir. Hadis rivayet sürecinin kritik bir eşiğini oluşturan tâbiûn neslini ele alan kitabın, ilgili dönem üzerine hatırı sayılır mesai harcayan bir araştırmacı tarafından değerdendirilmesi de önem arz etmektedir.

Son olarak dergimizi tercih eden ve titiz değerdendirme süreçlerini sabır ve anlayışla karşılayan yazarlara, bu sayımız için değerdendirme sürecine alınan makalelerin kıymetli hakemlerine, dergiye gönderilen yazıların ön incelemesini yapan alan editörlerimize ve derginin her geçen gün daha iyi bir seviyeye ulaşması için azami gayret gösteren dergi ekibine teşekkür ederim.

Editör

Mehmet Fatih Birgül

Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Felsefesi Ana Bilim Dalı, Bursa/Türkiye
mbirgul@uludag.edu.tr | <https://orcid.org/0000-0002-9404-6266> | <https://ror.org/03tg3eb07>